

Кримінальне процесуальне право

УДК 343.1

Марочкін Олексій Іванович

*кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінальної юстиції
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого*

Марочкин Алексей Иванович

*кандидат юридических наук, ассистент кафедры уголовной юстиции
Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого*

Marochkin Oleksii

*Candidate of Law, Assistant of the Department of Criminal Justice
Yaroslav Mudryi National Law University*

Воронько Анастасія Володимирівна

студентка

*Інституту прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

Воронько Анастасия Владимировна

студентка

*Института прокуратуры и уголовной юстиции
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого*

Voronko Anastasiia

student of the

*Institute of Prosecutor's Office and Criminal Justice
Yaroslav Mudryi National Law University*

**ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОВЕДІНКИ ПРОКУРОРА В УКРАЇНІ ТА
ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВАХ**

**ЭТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПОВЕДЕНИЯ ПРОКУРОРА В УКРАИНЕ И
ЗАРУБЕЖНЫХ ГОСУДАРСТВАХ**

ETHICAL BASIS OF THE PROSECUTOR'S CONDUCT IN UKRAINE AND FOREIGN STATES

Анотація. Наукова стаття присвячена аналізу питань, що стосуються етичних засад поведінки прокурора в Україні та зарубіжних державах. У статті автор здійснює аналіз актуальних змін до Кодексу професійної етики та поведінки прокурора, які були затверджені Всеукраїнською конференцією прокурорів 28 серпня 2021 року. Аналіз цих змін ще не був предметом дослідження вітчизняних науковців та працівників органів прокуратури. Автором встановлено загальну доцільність внесення вказаних змін до Кодексу професійної етики та поведінки прокурора як таких, що сприятимуть дисциплінуванню прокурорів та належному правозастосуванню. З метою належного аналізу здійснено вивчення окремих норм Законів України «Про прокуратуру» та «Про запобігання корупції». На основі проведеного дослідження автором зроблено ряд висновків та запропоновано внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» та Кодексу професійної етики та поведінки прокурора. Окремі зміни до Кодексу професійної етики та поведінки прокурора, на погляд автора, не матимуть жодних наслідків, так як вже встановлені в інших нормативно-правових актах. Досліджено міжнародно-правові акти (Керівні принципи щодо ролі державних обвинувачів, Стандарти професійної відповідальності та основні обов'язки та права прокурорів, Європейські керівні принципи з етики та поведінки для прокурорів), які здійснили позитивний вплив на подальше закріплення професійно-особистісних і морально-етичних вимог до прокурорів у відповідних етичних кодексах різних зарубіжних держав. Розглянуто етичні засади поведінки прокурорів, які закріплені у відповідних кодексах Великобританії, Литви, Латвії. Автором досліджено досвід США щодо так званої процедури "фільтрування" кандидатів з

невідповідною репутацією на посади державної служби, яка є обов'язковою та проводиться Федеральним бюро розслідувань. В статті акцентовано увагу на тому, що обов'язок забезпечення відповідних міжнародних критеріїв відбору осіб на посаду прокурора, які включали б гарантії проти призначень, заснованих на пристрастності, та виключали будь-яку дискримінацію за кольором шкіри, мовою, релігією, покладається на державу. За результатами дослідження встановлено, що зміни внесені до Кодексу сприятимуть дисциплінуванню прокурорів та забезпечують приведення норм Кодексу у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Ключові слова: етичні засади, поведінка прокурора, зарубіжний досвід, моральні вимоги, Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів.

Анотація. Научная статья посвящена анализу вопросов, касающихся этических основ поведения прокурора в Украине и зарубежных государствах. В статье автор осуществляет анализ актуальных изменений в Кодекс профессиональной этики и поведения прокурора, утвержденных Всеукраинской конференцией прокуроров 28 августа 2021 года. Анализ этих изменений еще не являлся предметом исследования отечественных ученых и работников органов прокуратуры. Автором установлена общая целесообразность внесения указанных изменений в Кодекс профессиональной этики и поведения прокурора как способствующих дисциплинированию прокуроров и надлежащему правоприменению. С целью надлежащего анализа проведено изучение отдельных норм Законов Украины «О прокуратуре» и «О предотвращении коррупции». На основе проведенного исследования автором сделан ряд выводов и предложено внесение изменений в Закон Украины «О прокуратуре» и Кодекс профессиональной этики и поведения прокурора.

Отдельные изменения в Кодекс профессиональной этики и поведения прокурора, по мнению автора, не будут иметь никаких последствий, так как уже установлены в других нормативно-правовых актах. Исследованы международно-правовые акты (Руководящие принципы роли государственных обвинителей, Стандарты профессиональной ответственности и основные обязанности и права прокуроров, Европейские руководящие принципы по этике и поведению для прокуроров), которые оказали положительное влияние на дальнейшее закрепление профессионально-личностных и морально-этических требований к прокурорам в соответствующих этических кодексах разных зарубежных государств. Рассмотрены нравственные принципы поведения прокуроров, которые закреплены в соответствующих кодексах Великобритании, Литвы, Латвии. Автором исследован опыт США относительно так называемой процедуры "фильтрации" кандидатов с несоответствующей репутацией на должности государственной службы, которая является обязательной и проводится Федеральным бюро расследований. В статье акцентировано внимание на том, что обязанность обеспечения соответствующих международных критериев отбора лиц на должность прокурора, которые включали гарантии против назначений, основанных на страстности, и исключали любую дискриминацию по цвету кожи, языку, религии, возлагается на государство. По результатам исследования установлено, что изменения в Кодекс будут способствовать дисциплинированию прокуроров и обеспечат приведение норм Кодекса в соответствие с требованиями действующего законодательства Украины.

Ключевые слова: *этические устои, поведение прокурора, зарубежный опыт, моральные требования, Кодекс профессиональной этики и поведения прокуроров.*

Summary. *The scientific article is devoted to the analysis of issues related to the ethical principles of the prosecutor's conduct in Ukraine and abroad. In the article, the author analyzes the current changes to the Code of Professional Ethics and Conduct of Prosecutors, which were approved by the All-Ukrainian Conference of Prosecutors on August 28, 2021. The analysis of these changes has not yet been the subject of research by domestic scientists and prosecutors. The author establishes the general expediency of making these amendments to the Code of Professional Ethics and Conduct of Prosecutors as such, which will contribute to the discipline of prosecutors and proper law enforcement. In order to properly analyze the study of certain provisions of the Laws of Ukraine "On the Prosecutor's Office" and "On Prevention of Corruption". Based on the study, the author made a number of conclusions and proposed amendments to the Law of Ukraine "On the Prosecutor's Office" and the Code of Professional Ethics and Conduct of Prosecutors. Some changes to the Code of Professional Ethics and Conduct of the Prosecutor, in the opinion of the author, will not have any consequences, as already established in other regulations. The international legal acts (Guidelines on the Role of Prosecutors, Standards of professional responsibility and statement of the essential duties and rights of prosecutors, European guidelines on ethics and conduct for public prosecutors), which had a positive impact on the further consolidation of professional and personal and moral and ethical requirements for prosecutors in the relevant codes of ethics of various foreign countries. The ethical principles of prosecutors' conduct, which are enshrined in the relevant codes of Great Britain, Lithuania, and Latvia, are considered. The author examines the US experience of the so-called "filtering" procedure for candidates with an inadequate reputation for public service positions, which is mandatory and conducted by the Federal Bureau of Investigation. The article emphasizes that the obligation to ensure appropriate international criteria for the selection of persons for the post of prosecutor, which would include guarantees against appointments based on passion, and*

exclude any discrimination on the basis of skin color, language, religion rests with the state. According to the results of the study, it was established that the amendments to the Code will contribute to the discipline of prosecutors and ensure that the norms of the Code are brought in line with the requirements of the current legislation of Ukraine.

Key words: *ethical basis, prosecutor's conduct, foreign experience, moral requirements.*

Постановка проблеми. Реформа органів прокуратури України триває з 2014 року, однак станом на даний момент і досі не завершена. Реалізуючи важливі конституційні функції, працівники органів прокуратури піддаються постійним ризикам професійної деформації та зміни ціннісних орієнтирів.

Практика встановлення морально-етичних вимог до поведінки прокурорів була запроваджена у 2012 році з затвердженням наказу Генерального прокурора України від 28 листопада 2012 року №123 Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури [2]. Оновлення етичних засад прокурорської діяльності у Кодексі професійної етики та поведінки прокурорів (далі — Кодекс) у 2017 році було важливим кроком до нейтралізації негативних чинників, які впливають на прокурора під час виконання ним службових обов'язків. Проте вже 28 серпня 2021 року (через 4 роки після прийняття) до Кодексу внесено ряд змін і прогнозування їх наслідків ще не було предметом наукових досліджень [1].

Враховуючи нетривалу історію нормативного закріплення етичних принципів діяльності органів прокуратури України, вважаємо, що доцільним є також вивчення міжнародних стандартів та зарубіжного досвіду регулювання морально-етичної сфери життя прокурорів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує, що тема даної роботи частково розглядалася в працях таких науковців як: В. Кравчук [1],

Н.В. Кулик [7], В.І. Білоусова [8], С. Петров [9], В.П. Рябцев, С.Н. Будай [10]. Аналіз досліджуваних змін до Кодексу не був предметом наукових робіт у зв'язку з їх новизною.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Здійснення аналізу внесених 28 серпня 2021 року змін до Кодексу та прогнозування на основі такого аналізу наслідків правозастосування. Окрім того цілком даного дослідження слід визначити вивчення міжнародних стандартів та зарубіжного досвіду регулювання етичної поведінки прокурорів.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до пункту 10 частини 1 ст. 3 Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 №1697-VII однією із засад діяльності органів прокуратури є неухильне дотримання вимог професійної етики та поведінки. Пунктом 4 частини 4 ст. 19 цього Закону встановлено обов'язок прокурора дотримуватися правил прокурорської етики [3].

28 серпня 2021 року всеукраїнською конференцією прокурорів затверджено внесення змін до статей 13-14, 17-19, 21, 22, 32 Кодексу.

Статтю 13 Кодексу доповнено новою нормою, яка передбачає, що прокурор, який обіймає адміністративну посаду, зобов'язаний утримуватися від надання незаконних наказів та вказівок. Загалом, на наш погляд, такі зміни є цілком виправданими та повинні додатково дисциплінувати прокурорів, які обіймають адміністративні посади. Разом з тим вважаємо, що дію вказаної норми слід поширити і на інших прокурорів, які відповідно до ст. 36 Кримінального процесуального кодексу України мають право надавати вказівки, обов'язкові до виконання слідчим та органом досудового розслідування [4]. Незаконні вказівки прокурора тоді змогли би стати підставою для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

Статтю 14 Кодексу доповнено обов'язком прокурора не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів.

Відзначимо, що такий же обов'язок встановлений пунктом 3 частини 1 ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2021 року №1700-VII [5] та вже поширюється на посадових та службових осіб органів прокуратури.

У статті 17 Кодексу (порівняно з редакцією Кодексу від 2018 року) тепер вказано, що не може вважатися порушенням незалежності суддів публічне висловлення позиції прокурора щодо наміру звернення з дисциплінарною скаргою на дії судді до Вищої ради правосуддя. На наш погляд, така позиція є правильною, оскільки звернення до Вищої ради правосуддя не може вважатися засобом тиску прокурора на суддю, а є законним засобом реагування на вчинення суддею дисциплінарного проступку. Окрім того, звернення з дисциплінарною скаргою та дисциплінарне провадження щодо судді не зупиняє та не припиняє кримінальне провадження, а отже, не може бути засобом затягування процесу чи зловживання правом.

До статті 18 Кодексу внесено технічні зміни шляхом заміни конструкції «антикорупційним законодавством» на конструкцію «законодавством у сфері запобігання корупції». Внесення такої зміни відповідає вимогам чинного законодавства. Так, ст. 2 Закону України «Про запобігання корупції» встановлено саме законодавство у сфері запобігання корупції [5], тоді як поняття «антикорупційного законодавства» не визначене та не може бути застосованим (такі ж зміни внесено і до статті 19 Кодексу).

Згідно зі статтею 19 Кодексу прокурор має суворо дотримуватись обмежень, передбачених законодавством у сфері запобігання корупції, не допускати будь-яких проявів корупції, у тому числі: вимагати та одержувати неправомірну вигоду, а також отримувати подарунки у випадках, не передбачених законодавством, а в разі надходження таких

пропозицій зобов'язаний діяти відповідно до вимог законодавства у сфері запобігання корупції.

Обмеження щодо отримання прокурорів вже встановлено ст. 23 Закону України «Про запобігання корупції», тоді як заборона вимагати та отримувати неправомірну вигоду встановлена Кримінальним кодексом України.

У статті 21 Кодексу конструкцію «скомпрометувати звання прокурора» замінено на «дискредитувати його як представника прокуратури».

Такі зміни, ймовірно, обумовлені пунктом 4 частини 2 ст. 19 Закону України «Про прокуратуру», де встановлено обов'язок прокурора додержуватися правил прокурорської етики, зокрема не допускати поведінки, яка дискредитує його як представника прокуратури та може зашкодити авторитету прокуратури [3].

В продовження даних положень вважаємо, що необхідно внести зміни до Закону України «Про прокуратуру», а саме до статей 36 (зміст присяги прокурора) та 43 (підстава для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності), у яких використовується конструкція «звання прокурора». У зв'язку з тим, що в Україні спеціальне звання «прокурор» відсутнє, то таке формулювання слід замінити.

Статтю 22 Кодексу доповнено нормами щодо несумісності перебування на посаді прокурора з обійманням посади в будь-якому державному органі та з представницьким мандатом на державних виборних посадах, крім випадків відрядження для роботи в інших органах на постійній основі. На прокурора поширюються обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, визначені Законом України «Про запобігання корупції». Відзначимо, що обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності встановлено ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» та ст. 18 Закону України «Про

прокуратуру». Нова норма фактично дублює норми закону, а тому її застосування не буде помітним.

Зі статті 32 Кодексу вилучено положення про надання оцінки дотримання норм професійної етики та поведінки прокурора при вирішенні питань щодо підвищення по службі, присвоєння класного чину, підготовці характеристик та рекомендацій. При цьому оцінку слід надавати при проведенні службового розслідування. Вважаємо, що цим змінено концепцію надання оцінки дотримання норм професійної етики та поведінки прокурора. Якщо до внесення змін така оцінка надавалась і при притягненні прокурорів до дисциплінарної відповідальності, і при застосуванні заходів заохочення, то тепер остання складова вилучена. Це пояснюється відсутністю в Законі України «Про прокуратуру» положень про заохочення прокурорів.

Прокурор зобов'язаний постійно дотримуватися основних принципів, моральних норм та правил прокурорської етики як при виконанні своїх службових обов'язків, так і поза службою. У зв'язку з цим недоцільною є оцінка дотримання ним цих норм для застосування заходів заохочення. Характеристики та рекомендації повинні вказувати або на дотримання прокурором цих норм, або на їх недотримання.

На сьогодні існує досить широка нормативна міжнародна база, яка стосується етичної сторони професійної діяльності та поведінки прокурорів. Перш за все варто зазначити про Керівні принципи щодо ролі державних обвинувачів, прийняті Організацією Об'єднаних Націй, а саме, в пункті 1 закріплено, що особи, відібрані для здійснення прокурорських функцій, повинні мати високі моральні якості та здібності, а також відповідну підготовку й кваліфікацію. В свою чергу, на державу покладається обов'язок забезпечити такі критерії відбору осіб на посаду прокурора, які включали б гарантії проти призначень, заснованих на

пристрасності, та виключали будь-яку дискримінацію за кольором шкіри, мовою, релігією тощо [6].

Міжнародною асоціацією прокурорів 21 квітня 1999 року прийнято Стандарти професійної відповідальності та основні обов'язки та права прокурорів (далі – Стандарти). 31 травня 2005 року на 6-й Конференції генеральних прокурорів Європи в Будапешті були прийняті Європейські керівні принципи з етики та поведінки для прокурорів (далі – Будапештські керівні принципи) [7].

Відповідно до Стандартів прокурори повинні завжди:

- а) підтримувати честь та гідність своєї професії;
- б) вести себе професійно, відповідно до закону, правил і етики своєї професії;
- в) застосовувати найвищі стандарти чесності та уважного ставлення;
- г) бути обізнаними щодо розвитку чинного правового законодавства;
- д) прагнути бути стійкими, незалежними, неупередженими;
- е) сприяти здійсненню права обвинуваченого на справедливий суд, зокрема забезпечувати, щоб свідчення на користь обвинуваченого збиралися відповідно до закону або вимог справедливого суду;
- ж) служити інтересам суспільства та захищати їх;
- з) поважати, захищати та підтримувати універсальну концепцію про гідність та права людини.

В свою чергу, Будапештські керівні принципи визначають основні обов'язки працівників прокуратури, їх професійну поведінку в цілому, професійну поведінку в рамках ведення кримінальної справи, поведінку прокурорів у приватному житті. Будапештські керівні принципи складаються з чотирьох розділів. Саме четвертий розділ "Поведінка в приватному житті" є найбільш цікавим для аналізу в розрізі теми даною роботи, який містить положення про те, що працівники прокуратури своєю поведінкою в приватному житті не повинні ставити під сумнів досягнутий

або сприйнятий іншими рівень репутації, справедливості і неупередженості органів прокуратури, незмінно і в усіх ситуаціях дотримуватися закону і бути законослухняними, вести себе таким чином, щоб і надалі зберігати та підвищувати довіру суспільства до їх діяльності, не повинні використовувати інформацію, до якої вони мають доступ у своїй службовій діяльності, з метою необґрунтованого просування своїх приватних інтересів чи інтересів інших осіб, не повинні приймати жодних подарунків, премій, пільг, обіцянок від третіх осіб або користуватися їх гостинністю, а також вести діяльність, яка може розглядатися як компрометація їхньої службової репутації, справедливого відношення та неупередженості [7].

Закладені у вищезазначених міжнародних документах норми фактично стали визначенням професійно-особистісних і морально-етичних вимог до прокурорів у національних правових системах багатьох країн світу, крім цього, зазначені акти стали передумовою та основою для розробки і схвалення національних кодексів етики прокурорів країн Європи [8].

С. Петровим [9] проаналізовано Кодекси етичної поведінки прокурорів Литви, Латвії та Великобританії. А саме у своїй роботі автор зазначає, що у Великобританії була прийнята Декларація етичних принципів для прокурорів, у Литві - Кодекс поведінки прокурорів Литви, у Латвії - Кодекс етики прокурорів Латвії. У всіх вищезазначених кодексах визначається обов'язковість використання й неухильного дотримання вимог кодексів. Так, Кодексом етики прокурорів Латвії передбачено, що для запобігання дискредитації Офісу прокурора працівники повинні слідувати основним принципам та етичним нормам. Декларацією етичних принципів для прокурорів у Великобританії встановлюється, що діючи в межах своїх службових обов'язків або відповідно до інструкцій, прокурори повинні в усі часи дотримуватися найвищих професійних стандартів.

Окремо визначаються вимоги до поведінки у взаємодії із колегами та в неробочий час. Так, у Латвії прокурор повинен вести себе поза робочий час так, щоб не ганьбити ім'я прокурора, не створювати якихось сумнівів у неупередженості й чесності виконання службових обов'язків. Прокурор не приймає ніяких подарунків, послуг або кредит від осіб, які знаходяться в сфері впливу прокуратури на час слухань справи.

Невід'ємною частиною поведінки є відносини між працівниками в прокуратурі. Так, у Латвії прокурору не можна дискредитувати або ображати своїх колег, незалежно від їхнього офіційного рангу, займаної посади, їхнього походження, соціального й майнового стану, раси, національності, інвалідності, віку, статті, ставлення до релігії та сексуальної орієнтації. Також прокурор повинен відповідати вимогам, що стосуються поведінки і дрес-коду.

Кадровий «фільтр» повинен максимально ефективно забезпечувати недопущення до відповідної професії осіб, які мають сумнівне минуле. У цьому плані доцільно звернути увагу на досвід США. Так, у ході спеціальної обов'язкової перевірки кандидатів на будь-яку посаду державної служби Федеральним бюро розслідувань з'ясовуються такі обставини:

- перебування на обліку у поліції, фігурування у кримінальних справах;
- матеріальне становище, участь у цивільних процесах (в правовому статусі позивача чи відповідача);
- факти звільнення з роботи з будь-якої підстави;
- контакти із представниками іноземних держав;
- всі події з особистого життя, які можуть бути використані для здійснення на кандидата на посаду прокурора будь-якого впливу;
- всі звинувачення у некомпетентності;
- будь-які конфліктні ситуації у сфері бізнесу;

- висновки лікарів-психіатрів;
- вживання ліків, які містять наркотики;
- відомості про зловживання алкогольними напоями, про вживання наркотиків;
- участь в організаціях, прийом яких обмежений статтю, расою, кольором шкіри, переконаннями, релігійною та національною приналежністю;
- негативні моменти у способі життя та поведінці (подружжя невірність, гомосексуалізм тощо).

Цей перелік фактично є конкретизацією вимог, передусім морального, етичного характеру, які ставляться до кандидата. Надалі результати перевірки кандидата оформляються ФБР довідкою, куди включається інформація негативного характеру (у разі наявності) із зазначенням джерел її отримання, тобто, кандидат одразу знайомиться з причинами відмови у прийомі на службу. Одночасно США відпрацьована і система подальшого контролю над федеральними державними службовцями після їх призначення [10].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Загалом, незважаючи на окремі зауваження, вважаємо, що зміни, внесені до Кодексу, сприяють дисциплінуванню прокурорів. Окрім того, затвердження таких змін дозволило забезпечити приведення норм Кодексу у відповідність до вимог чинного законодавства України та сприятиме належному правозастосуванню.

Дослідження та аналіз міжнародних основ та зарубіжного досвіду у сфері етичних засад поведінки прокурора є важливим для виявлення того, які прогалини, недоліки, а також переваги існують в нашому національному регулюванні зазначеного питання. В свою чергу виявлення недоліків є першим кроком для подальшого внесення змін до Кодексу та реформування етичних засад поведінки прокурора в Україні, проте варто

пам'ятати, що запровадження зарубіжного досвіду завжди має здійснюватися з урахування особливостей відповідної держави.

Література

1. Кравчук В. Правила професійної етики у діяльності прокурорів. Публічне право. 2018. №4 (32). С. 23-29.
2. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів : станом на 28 серпня 2021 р. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/file_downloader.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=213872 (дата звернення: 14.11.2021).
3. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII : станом на 11 лип. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 14.11.2021).
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI : станом на 4 жовт. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 14.11.2021).
5. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII : станом на 10 листоп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 14.11.2021).
6. Керівні принципи, що стосуються ролі осіб, які здійснюють судове переслідування : Принципи Орг. Об'єдн. Націй від 07.09.1990 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_859#Text (дата звернення: 14.11.2021).
7. Кулик Н. В. Этика прокурорской деятельности: конспект лекции для слушателей ФПППК. Санкт-Петербург : Санкт-Петербургс. юридичес.

институт (филиал) Академии Генеральной прокуратуры Российской Федерации, 2014. 20 с.

8. Білоусова В. І. Професійно-особистісні (ділові) та морально-етичні вимоги до прокурора. Форум права. 2012. № 1. С. 88-96.
9. Петров С. Вимоги до етичної поведінки працівників прокуратури: європейський досвід для України. URL: http://jurnaluljuridic.in.ua/archive/2015/4/part_1/4.pdf (дата звернення: 14.11.2021).
10. Рябцев В. П., Будаї С. Н. Актуалізація етичних основ прокурорської діяльності. Вестник Академии Генеральной прокуратуры Российской Федерации. 2011. № 1 (21). С. 8–15.

References

1. Kravchuk V. Pravyla profesijnoji etyky u dijajnosti prokuroriv. Publichne pravo. 2018. #4 (32). S. 23–29.
2. Kodeks profesijnoji etyky ta povedinky prokuroriv : stanom na 28 serpnja 2021 r. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/file_downloader.html?_m=fslib&_t=fsfile&_c=download&file_id=213872 (data zvernennja: 14.11.2021).
3. Pro prokuraturu : Zakon Ukrajinjy vid 14.10.2014 r. # 1697-VII : stanom na 11 lyp. 2021 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (data zvernennja: 14.11.2021).
4. Kryminaljnyj procesualjnyj kodeks Ukrajinjy : Kodeks Ukrajinjy vid 13.04.2012 r. # 4651-VI : stanom na 4 zhovt. 2021 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (data zvernennja: 14.11.2021).
5. Pro zapobighannja korupciji : Zakon Ukrajinjy vid 14.10.2014 r. # 1700-VII : stanom na 10 lystop. 2021 r. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (data zvernennja: 14.11.2021).

6. Kerivni pryncypy, shho stosujutjsja roli osib, jaki zdijsnjutj sudove peresliduvannja : Pryncypy Orgh. Ob'jedn. Nacij vid 07.09.1990 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_859#Text (data zvernennja: 14.11.2021).
7. Kulik N. V. Etika prokurorskoy deyatelnosti: konspekt lektsii dlya slushateley FPPPK. Sankt-Peterburg : Sankt-Peterburgs. yuridiches. institut (filial) Akademii Generalnoy prokuratury Rossiyskoy Federatsii, 2014. 20 s.
8. Bilousova V. I. Profesijno-osobystisni (dilovi) ta moraljno-etychni vymoghy do prokurora. Forum prava. 2012. # 1. S. 88-96.
9. Petrov S. Vymoghy do etychnoji povedinky pracivnykiv prokuratury: jevropejskyj dosvid dlja Ukrainy. URL: http://jurnaluljuridic.in.ua/archive/2015/4/part_1/4.pdf (data zvernennja: 14.11.2021).
10. Ryabtsev V. P., Buday S. N. Aktualizatsiya eticheskikh osnov prokurorskoy deyatelnosti. Vestnik Akademii Generalnoy prokuratury Rossiyskoy Federatsii. 2011. № 1 (21). S. 8–15.